# 1. Openbaarheid

| IRMA-V7 | Openbaarheid |
|---|---|
| **Stelling** | (Overheids)informatie is vindbaar, toegankelijk en bruikbaar voor derden, zodat burgers en bedrijven deze kunnen raadplegen, hergebruiken en controleren, tenzij wettelijke of gemotiveerde beperkingen van toepassing zijn |
| **Beschrijving** | Informatie die hiervoor in aanmerking komt moet openbaar zijn / worden gemaakt |
| **Rationale** | Informatie kent meerdere gradaties van openbaarheid. Zo is er informatie die enkel intern benaderbaar moet zijn (zelfs op het niveau van een persoon bij bijvoorbeeld medische processen) of ook extern benaderbaar moet zijn in verband met de Wet Openbaarheid van Bestuur of de Wet Hergebruik van overheidsinformatie. De informatiestromen moeten dus dusdanig ingeregeld zijn dat de informatie op het juiste openbaarheidsniveau ontsloten kan worden (of wordt) |
| **Implicaties** | Van de meeste processen is op voorhand al aan te geven of de informatie die hieruit voortkomt later openbaar moet zijn. Bij de (her)inrichting van deze processen moet dus rekening gehouden worden dat deze informatie vindbaar, bruikbaar en benaderbaar moet zijn voor derden. Voor bijvoorbeeld open data moet rekening gehouden worden hoe de informatie wordt aangeboden |
| **Eisen** | Duurzaamheid, Herbruikbaarheid, Veiligheid |

| IRMA-V7 | Openbaarheid |
|---|---|
| **Wettelijke onderbouwing** | **Archiefbesluit *(Artikel 9 & 10)*:** “Indien de zorgdrager […] beperkingen aan de openbaarheid van archiefbescheiden stelt, wordt het daartoe strekkende besluit gevoegd bij de verklaring” [van overbrenging] “die ten minste een specificatie van de archiefbescheiden bevat” |
| | **Archiefwet *(Artikel 14)*:** “De archiefbescheiden die in een archiefbewaarplaats berusten zijn […] openbaar. Ieder is, behoudens de beperkingen die voortvloeien uit het in die artikelen bepaalde, bevoegd die archiefbescheiden kosteloos te raadplegen en daarvan of daaruit afbeeldingen, afschriften, uittreksels en bewerkingen te maken of op zijn kosten te doen maken” |
| | **Archiefwet *(Artikel 15, Lid 1)*:** “Bij de overbrenging van […] archiefbescheiden kan de zorgdrager, na advies van de beheerder van de archiefbewaarplaats, slechts beperkingen aan de openbaarheid stellen voor een bepaalde termijn en met het oog op: a) de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer b) het belang van de Staat of zijn bondgenoten en c) het anderszins voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden” |
| | **Archiefwet *(Artikel 15, Lid 2)*:** “De zorgdrager ten aanzien van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden kan […] niet alsnog beperkingen […] stellen tenzij zich na het tijdstip van overbrenging omstandigheden hebben voorgedaan die, waren zij op dat tijdstip bekend geweest, tot het stellen van beperkingen aan de openbaarheid […] zouden hebben geleid |
| | **Archiefwet *(Artikel 15, Lid 3 & 5 & 7)*:** “De zorgdrager ten aanzien van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden, kan, gehoord degene op wiens last de archiefbescheiden zijn overgebracht, de […] aan de openbaarheid gestelde beperkingen opheffen, dan wel ten aanzien van een verzoeker buiten toepassing laten, indien het belang van de gestelde beperking niet opweegt tegen diens belang tot raadpleging of gebruik van de archiefbescheiden”. Dit lid is echter “niet van toepassing op archiefbescheiden aan de openbaarheid waarvan beperkingen zijn gesteld met het oog op het belang van de Staat of zijn bondgenoten” en “zijn van toepassing de regelingen inzake het recht op informatie die zouden gelden indien de archiefbescheiden niet naar een archiefbewaarplaats waren overgebracht” |
| | **Archiefwet *(Artikel 15, Lid 4 & 6)*:** […] “aan de openbaarheid gestelde beperkingen hebben geen betrekking op archiefbescheiden die ouder zijn dan vijfenzeventig jaar, tenzij door Onze minister dan wel, indien het archiefbescheiden betreft voor de bewaring waarvan een andere dan een rijksarchiefbewaarplaats of een provinciale archiefbewaarplaats is aangewezen, door gedeputeerde staten anders wordt beslist” en “in geval van archiefbescheiden die het belang van de Staat of zijn bondgenoten betreffen vindt [dit] lid slechts toepassing voor zover de ministerraad niet anders beslist” |
| | **Wet Openbaarheid van Bestuur *(Artikel 8, Lid 1)*:** “Het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat, verschaft uit eigen beweging informatie over het beleid, de voorbereiding en de uitvoering daaronder begrepen, zodra dat in het belang is van een goede en democratische bestuursvoering” |
| | **Wet Openbaarheid van Bestuur *(Artikel 8, Lid 2)*:** “Het bestuursorgaan draagt er zorg voor dat de informatie wordt verschaft in begrijpelijke vorm, op zodanige wijze, dat belanghebbende en belangstellende burgers zoveel mogelijk worden bereikt en op zodanige tijdstippen, dat deze hun inzichten tijdig ter kennis van het bestuursorgaan kunnen brengen” |
| | **Wet hergebruik van overheidsinformatie *(Artikel 5, Lid 1)*:** “De voor hergebruik beschikbare informatie wordt verstrekt zoals de informatie bij de met een publieke taak belaste instelling aanwezig is en voor zover mogelijk langs elektronische weg, in een open en machinaal leesbaar formaat, samen met de metadata […]“ |

| IRMA-V7 | Openbaarheid |
|---|---|
| **Onderbouwing generiek** | **Gemeentelijk gegevenslandschap *(Informatiearchitectuurprincipe 2.2)*:** “Vanuit de maatschappij komt steeds meer vraag naar inzicht in hoe de overheid werkt en hoe beslissingen tot stand komen. Door als overheid open te zijn waar dit kan, wordt de informatiepositie van klanten versterkt, wordt publiek/private samenwerking gefaciliteerd en neemt het vertrouwen in de overheid toe” |

**Samengevat:**

***Openbaarheid binnen IRMA betekent dat informatie in principe openbaar is, tenzij wet- en regelgeving of zwaarwegende belangen dit beperken. Door openbaarheid vanaf het begin mee te nemen in ontwerp, inrichting en beheer, wordt transparantie bevorderd en kan informatie tijdig, correct en verantwoord openbaar worden gemaakt.***

From:
https://irma.denhaag.nl/ - **IRMA**

Permanent link:
**https://irma.denhaag.nl/openbaarheid**

Last update: **2026/04/17 09:59**